

REDOVISNINGSRÅDET

UTTALANDE FRÅN REDOVISNINGSRÅDETS AKUTGRUPP

URA 13 ÅTERBÄRING AV ÖVERSKOTTSMEDEL I ALECTA/SPP

Enligt punkt 9 i RR 22, Utformning av finansiella rapporter får ett företags finansiella rapporter inte beskrivas vara i överensstämmelse med Redovisningsrådets rekommendationer om de inte uppfyller samtliga krav i alla tillämpliga rekommendationer och tillämpliga uttalanden från Redovisningsrådets Akutgrupp. Akutgruppens uttalanden behöver, i likhet med Redovisningsrådets rekommendationer, inte tillämpas på oväsentliga poster.

FRÅGESTÄLLNING

SPP:s* styrelse offentliggjorde i december 1998 ett beslut om att en del av SPP:s överskott skulle allokeras till kundföretagen i form av återbäring. Information om beloppets storlek för enskilda kundföretag har lämnats under våren 2000. Återbäringen får användas bland annat för avräkning mot kommande premieutbetalningar. SPP* har förbehållit sig rätten att besluta om reallokering om konsolideringskapitalet skulle minska kraftigt. Fråga har ställts till Akutgruppen om när och hur återbäringen skall redovisas av kundföretagen.

ÖVERVÄGANDE

I den översättning av IASC:s Framework for the Preparation and Presentation of Financial Statements som Redovisningsrådet gett ut (Föreställningsram för utformning av finansiella rapporter) definieras en tillgång. Där anges även kriterier för när en tillgång skall tas upp i balansräkningen. En tillgång är en resurs som kontrolleras av företaget till följd av inträffade händelser och som innebär ekonomiska fördelar för företaget i framtiden.

En tillgång skall tas upp i balansräkningen när de ekonomiska fördelar som är förknippade med tillgången sannolikt kommer att tillföras företaget i framtiden och tillgångens värde kan mätas på ett tillförlitligt sätt.

En analys av ovanstående kriterier leder till följande:

Kontroll

Det förhållandet att företaget kan utnyttja överskottet så att det leder till ekonomiska fördelar innebär kontroll.

Händelse

SPP:s kundföretag har under en följd av år betalt premier som gett en avkastning som överstiger vad SPP utgått ifrån när premien fastställdes. En del av det överskott som därigenom uppkommit skall, enligt det beslut som SPP:s styrelse fattat, återföras till kundföretagen. Den händelse som är grunden för en tillgång är alltså uppkomsten av överskottet i SPP i kombination med styrelsens beslut att en del av detta skall återföras till kundföretagen.

Förväntade ekonomiska fördelar

Ekonomiska fördelar utgörs bland annat av en reduktion av framtida premieutbetalningar.

Sannolika ekonomiska fördelar

Redovisningen av en tillgång i balansräkningen förutsätter att kundföretaget gör bedömningen att det är sannolikt att de ekonomiska fördelarna kommer att tillföras kundföretaget, dvs. att företaget bedömer att de villkor som ställs för att företaget skall kunna tillgodogöra sig det allokerade beloppet kan uppfyllas exempelvis genom avräkning mot framtida premieutbetalningar.

Tillförlitlig beräkning av värdet

Den totala återbäringen som SPP lämnar bedöms motsvara ca 6 till 7 års normala premieinbetalningar för SPP*. Detta innebär dock inte att återbäringen för det enskilda kundföretaget motsvarar 6 till 7 års premieutbetalningar. Storleken av den återbäring som det enskilda kundföretaget kan påräkna är beroende av flera faktorer. En tillförlitlig beräkning av värdet förutsätter att företaget gör en bedömning av när det allokerade beloppet kommer företaget till del.

BEDÖMNING

Akutgruppens bedömning är att SPP:s* kundföretag skall redovisa den återbäring som SPP beslutat som tillgång i balansräkningen när återbäringen kan beräknas på ett tillförlitligt sätt.

Nuvärdet av återbäringen beräknas och redovisas som tillgång i enlighet med synsättet i Redovisningsrådets rekommendation RR 3, Redovisning av fordringar och skulder med hänsyn till räntevillkor och dold räntekompensation.

Innan återbäringen redovisas som tillgång i balansräkningen skall kundföretaget lämna upplysning om det förhållandet att företaget kommer att erhålla en återbäring om beloppet bedöms vara väsentligt.

Detta uttalande publicerades ursprungligen i augusti 1999. Det har under år 2001 blivit föremål för samma remissprocedur som Redovisningsrådets rekommendationer. Därefter har uttalandet givits ut av Redovisningsrådets Akutgrupp i december 2001.

*) Försäkringsbolaget SPP bytte i februari 2001 namn till Alecta pensionsförsäkring.